

Acest volum a fost publicat în contextul expoziției
#MAITEC Lemn Aur Lumină
Muzeul Național de Artă al României, București
30 octombrie 2019 - 29 martie 2020
Curator: Irina Ungureanu

Volum apărut cu sprijinul
Primăriei Capitalei prin Centrul Cultural Expo Arte
și
Asociația MAITEC

Maïtec Haïku
Autor: Constantin Abăluță
Reproduceri după lucrări de Ovidiu Maitec, Sultana Maitec,
Dana & Stéphane Maitec
Traducerea în franceză: Constantin Abăluță și Carl Norac
Lucrare coordonată de Dana & Stéphane Maitec
Grafica: Stéphane Maitec
Fotografii: Dana & Stéphane Maitec

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ABĂLUȚĂ, CONSTANTIN
Maïtec haïku / Constantin Abăluță. - București
Editura Muzeul Național de Artă al României, 2020

ISBN 978-606-8029-81-8

821.135.1

www.maitec.ro

CONSTANTIN ABĂLUȚĂ

Poarta cea mai grea
e întredeschisă
de-un fir de lumină

La porte lourde
un fil de lumière
l'entrouvre

Grindă cumpănindu-și
aripile
pe stâlpul golurilor

Poutre balançant
ses ailes
sur la colonne des orifices

Două aripi duble
stăvilesc
revărsarea de goluri

Deux ailes doubles
endiguent
le déferlement d'orifices

Perforat de câteva goluri
zidul visează
la ce va urma

Traversé de quelques trouées
le mur rêve
à ce qui va suivre

Grele aripile porții
prevestesc
imponderabil zborul

Lourdes les ailes de la porte
annoncent
l'impondérable vol

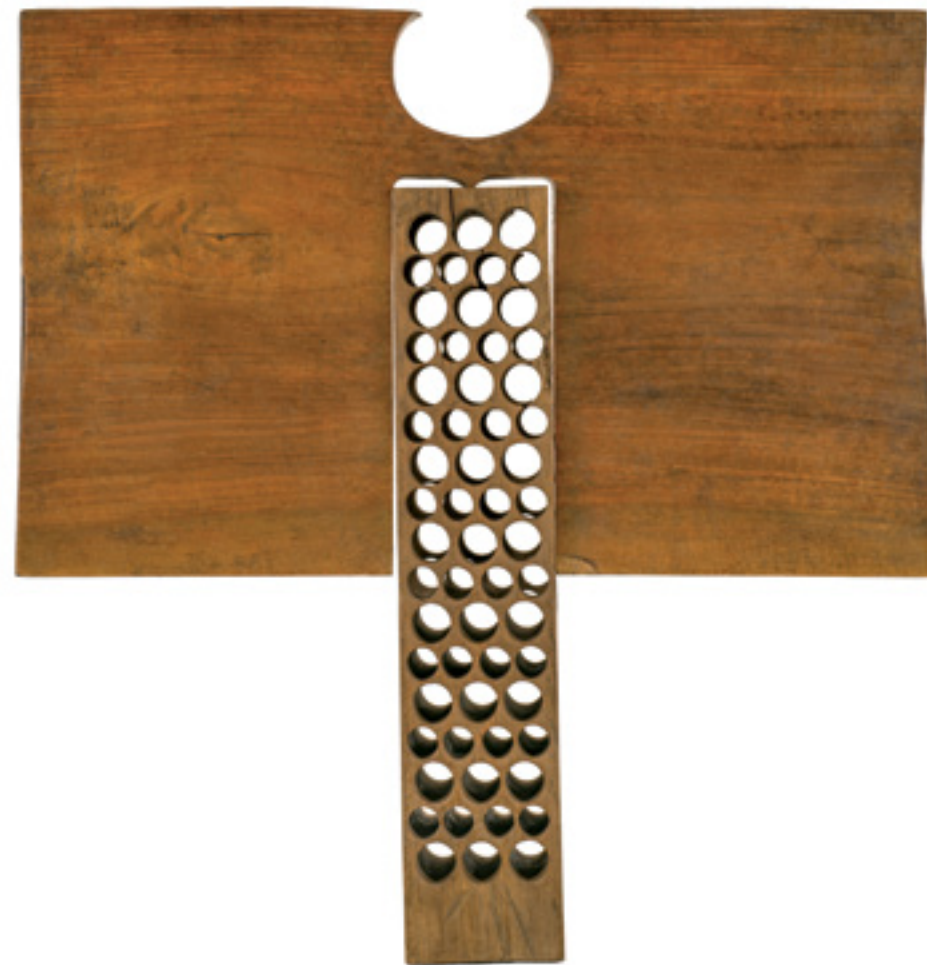

VICTOIRE - POARTĂ / VICTOIRE - PORTE

Pe stâlpul golurilor
balansează cerul
și-un colț de lună

Sur la colonne des orifices
balancent le ciel
et un coin de lune

COLOANA CERUL ȘI LUNA / LA COLONNE LE CIEL ET LA LUNE

Mulțimea de goluri
înalță stâlpul
în stratosferă

La foule de orifices
propulse le pilier
en stratosphère

Răscruce de goluri
ia-ți zborul
spre zări

La croisée d'orifices
prend son envol
vers l'horizon

PASĂREA ALBASTRĂ / L'OISEAU BLEU

Unde te duc
aripile-ți suprapuse
pasăre a vântului?

Où t'emportent
tes ailes superposées
oiseau du vent?

Nouă vagi adâncituri
pizmuiesc
golul deplin al porții

Neuf petits creux
envient
le vide accompli de la porte

Ești acolo
unde te-a purtat
golul aripilor

Tu es là
où les trouées des ailes
t'emmènent

Iluminat de
și iluminând galaxii -
farul

Illuminé par
et illuminant des galaxies -
le phare

Când echilibrul
îi revine
unui vârf de lumină...

Quand l'équilibre
revient
à un bec de lumière...

Rege trist
aripi la pământ
coroana privirilor
robită de golul cel mare

Roi triste
des ailes sur terre
la couronne de tes yeux
réduite en esclavage des trouées

Ariciul: țepii
răspund muzical
golului care-i cuprinde

Le hérisson: ses piquants
répondent musicalement
au vide qui les embrasse

Prin golurile din aripi
îngerii își cântă tristețea
și bucuria neființei

À travers les orifices des ailes
les anges chantent la tristesse
et la joie du non-être

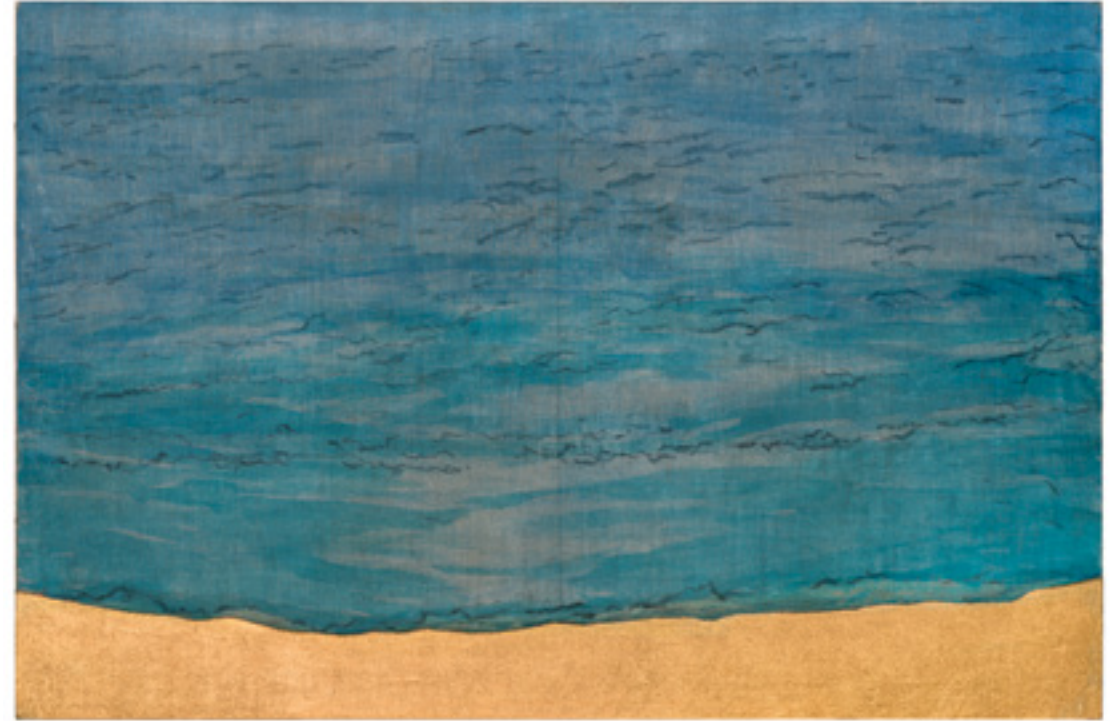

Sunt singurul prieten al mării
își spune valul
care se sparge de țărm

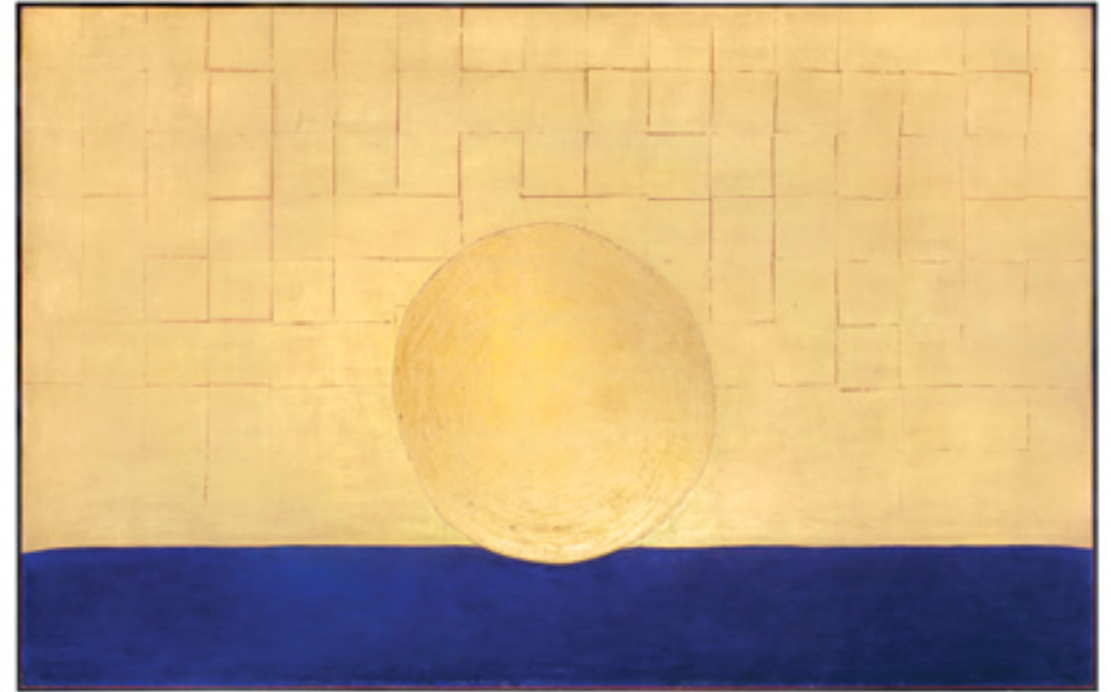
Je suis la seule amie de la mer
dit la vague
qui déferle sur la plage

Marea nu are nici un urmaș
așa cum soarele nu lasă
umbră peste lume

La mer n'a pas d'héritier
ainsi le soleil qui ne laisse pas
d'ombre sur le monde

Pietre
istoria omenirii
vă așteaptă

Pierres
l'histoire de l'humanité
vous attend

Nu se poate uita
cum ciocăne lin fiecare val
la porțile nisipului

On ne peut pas oublier
toute vague qui cogne doucement
aux portes du sable

Cărare pustie
între soare
și mare

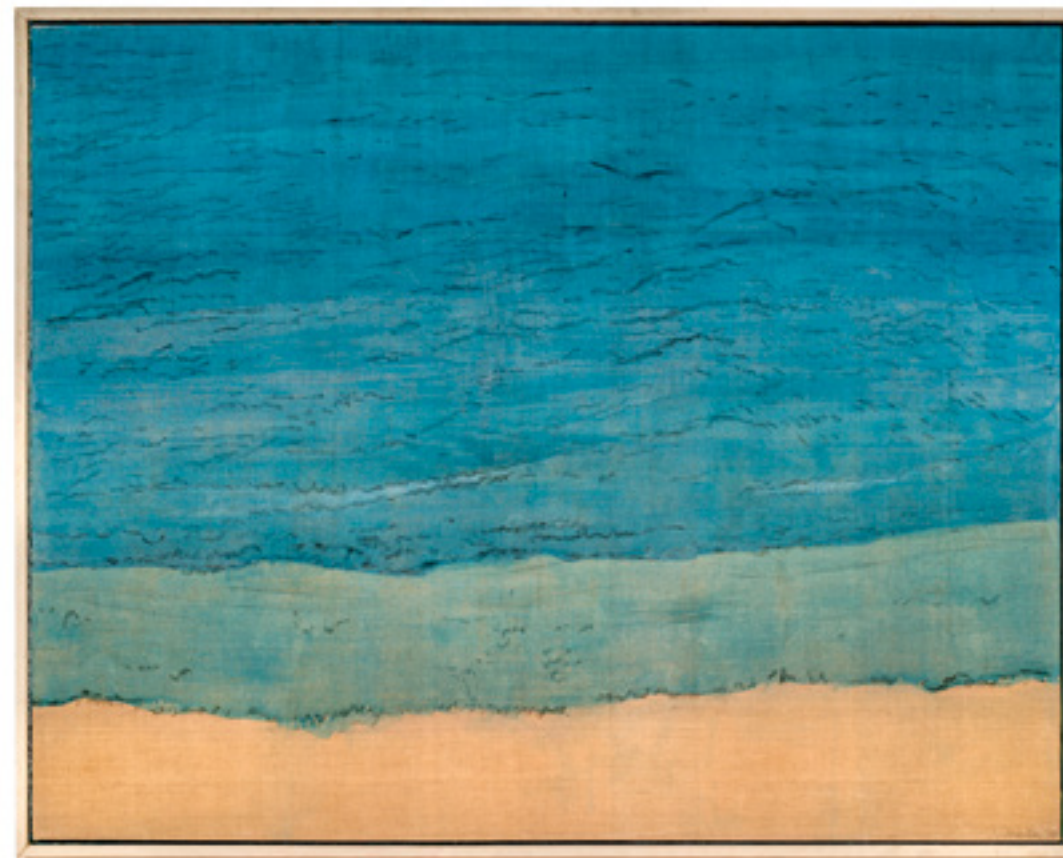
Sentier désert
entre soleil
et mer

Palidă lumină
întărește puterea mării
abia tremurând peste valuri

Pâle lumière
fortifie le pouvoir de la mer
à peine vibrant sur les vagues

Marea și soarele
s-au supărat pe lume -
veșnicie gri

La mer et le soleil
se sont fâchés contre le monde -
éternité grise

larna
merele de aur
se fac roșii

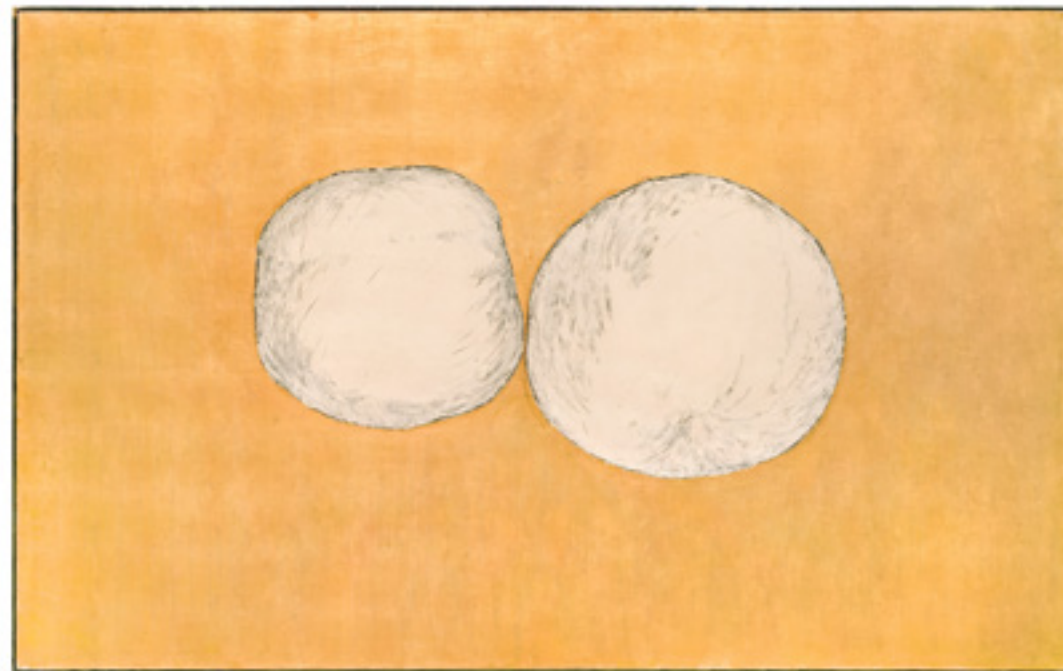
En hiver
les pommes d'or
deviennent rouges

Mere albe
soarele vă salută
cu toată veșnicia lui

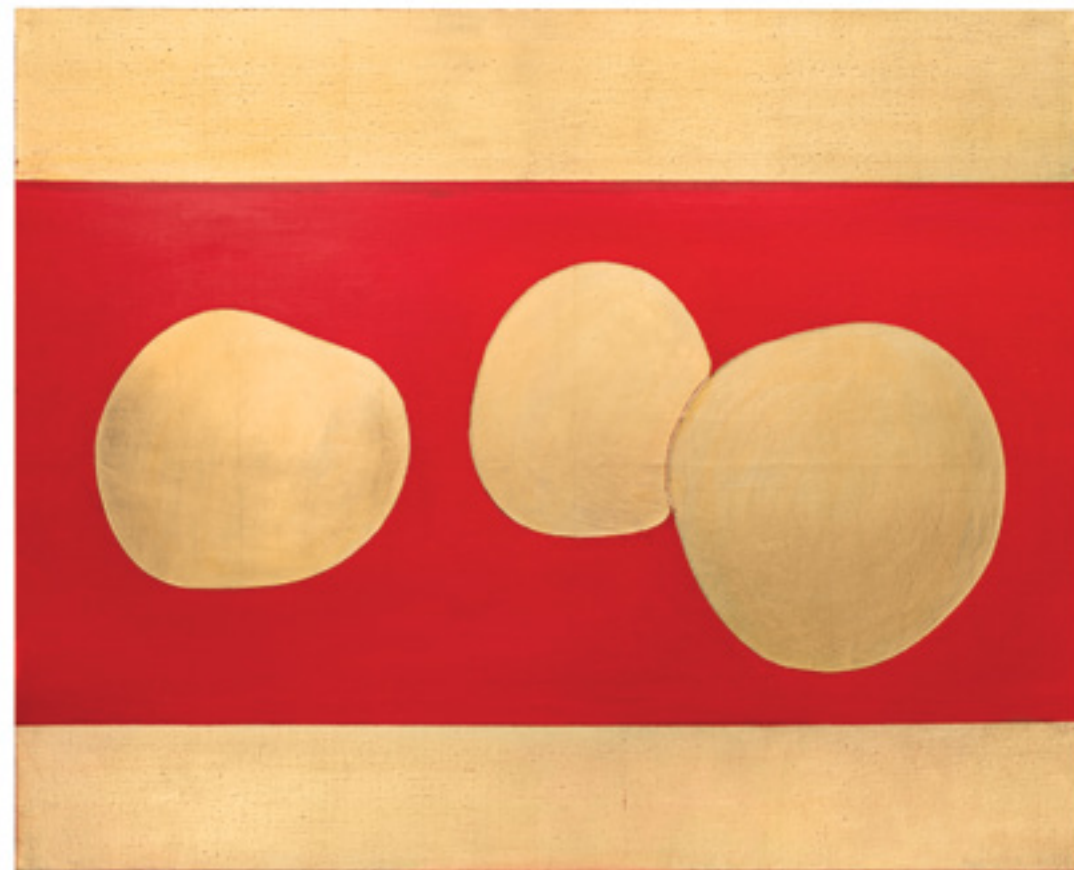
Pommes blanches
le soleil
vous salue de toute son éternité

Trei goluri solare
pe fruntea roșie
a omenirii

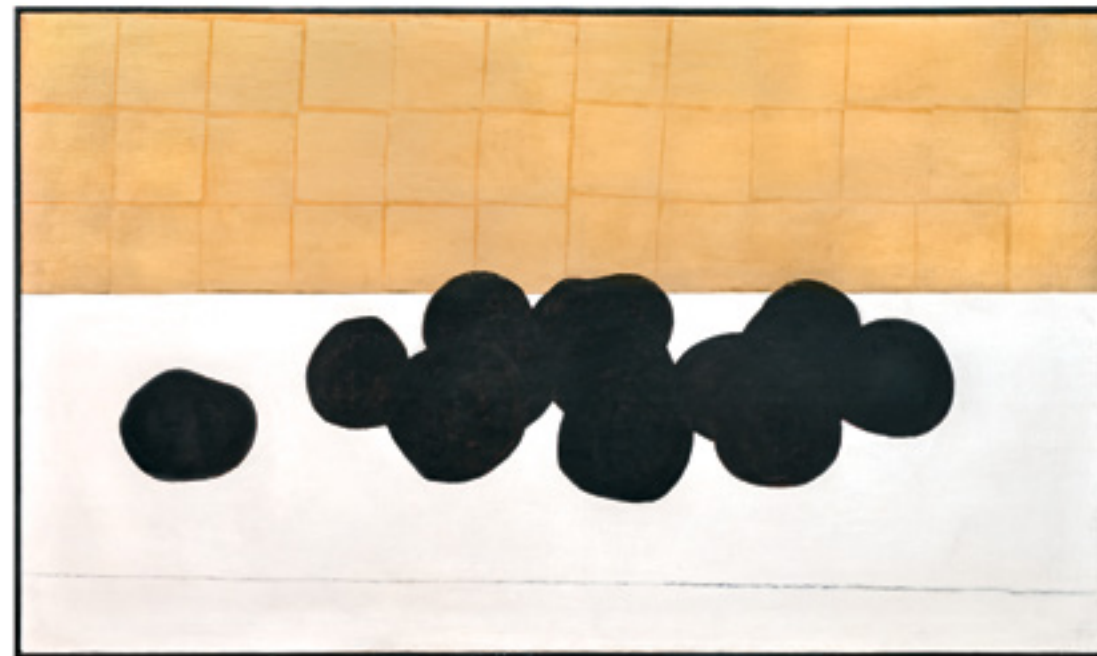
Trois cercles solaires
sur le front rouge
de l'humanité

Zăpada a spălat
jumătate din soare bulgării negri
ai vieților noastre sclipesc

La neige a lavé
la moitié du soleil les mottes noires
de nos vies brillent

N-avem la îndemână decât
bulgări de soare chiar dacă-i negru golul care
ne pândește

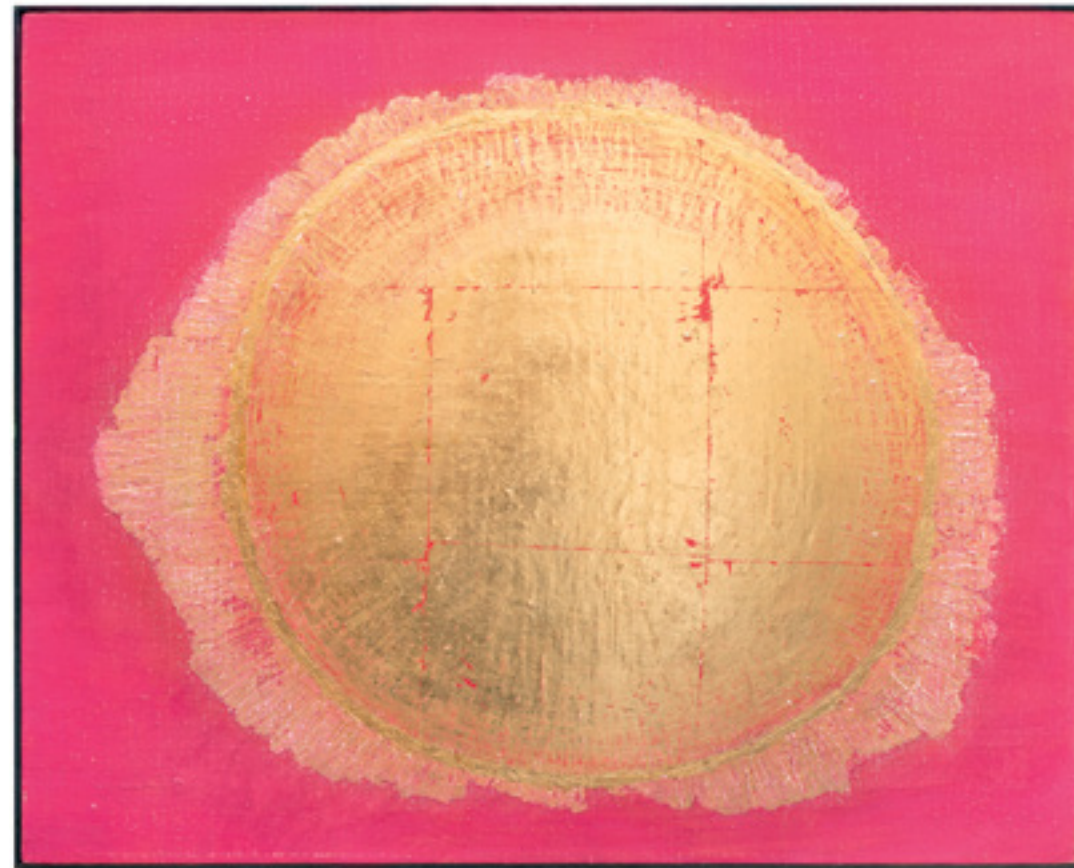
Nous n'avons à portée de la main
que les mottes du soleil
même s'il est noir ce vide qui nous guette

Cu o personalitate aparte
eclipsa mă privește
numai pe mine

Personnalité à part
l'éclipse me regarde
exclusivement

Soare strălucitor
fă-mă să suport
veșnicia

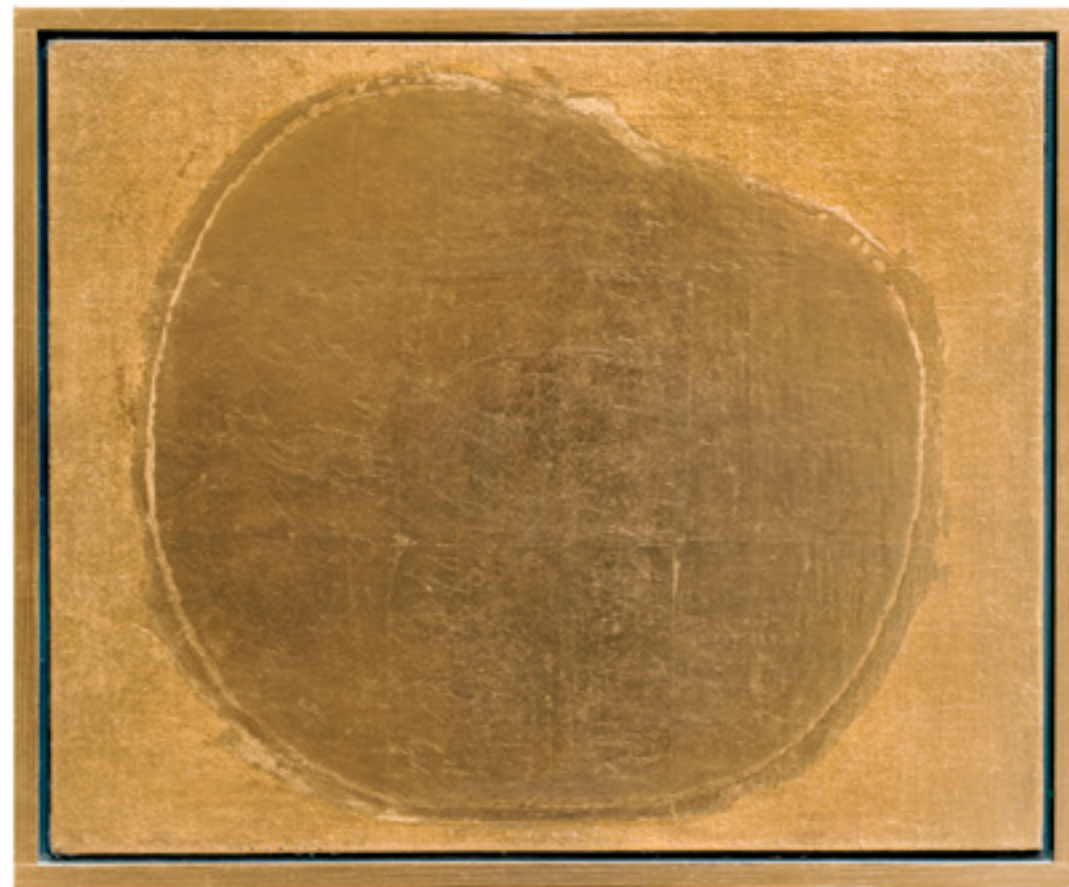
Soleil brillant
apprends-moi
à supporter l'éternité

Soare și măr
mă veți conduce oare
pe ultimul drum?

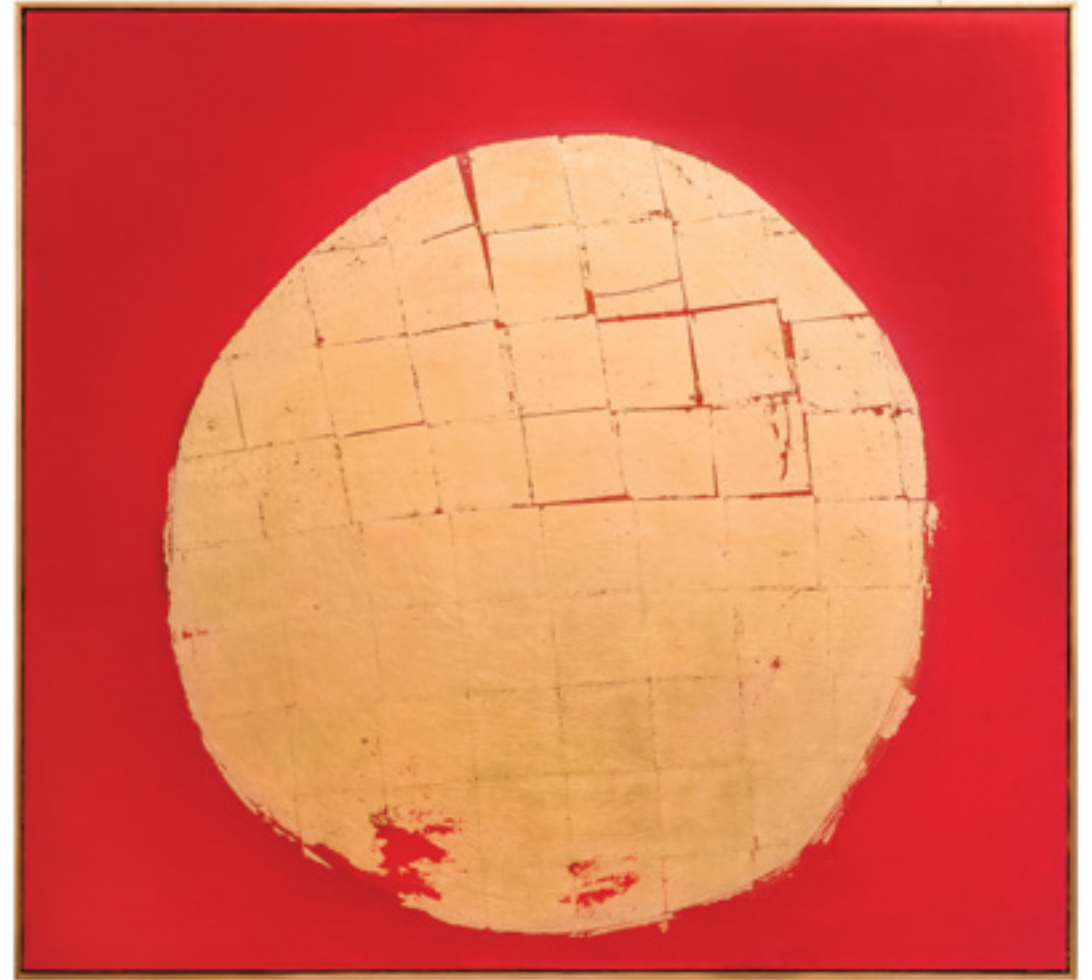
Soleil et pomme
me conduirez-vous
vers la dernière route?

Soare pe roșu
cartiere din viața –
care-a fost a mea...

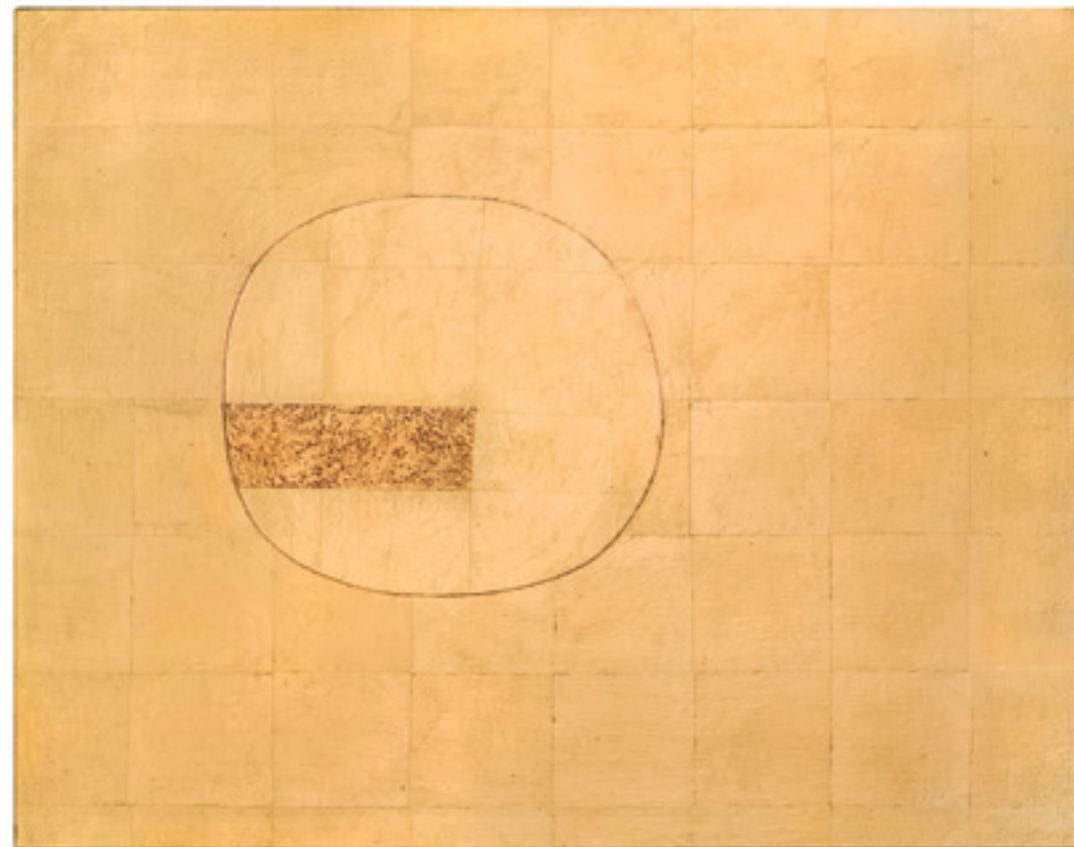
Soleil sur rouge
quartiers dans cette vie –
qui fut mienne...

Cercul perfect al soarelui
cu pata rectangulară
a omenirii

Le cercle du soleil est parfait
y compris la tache rectangulaire
de l'humanité

Zbor grupat:
plicuri
în cele patru vânturi

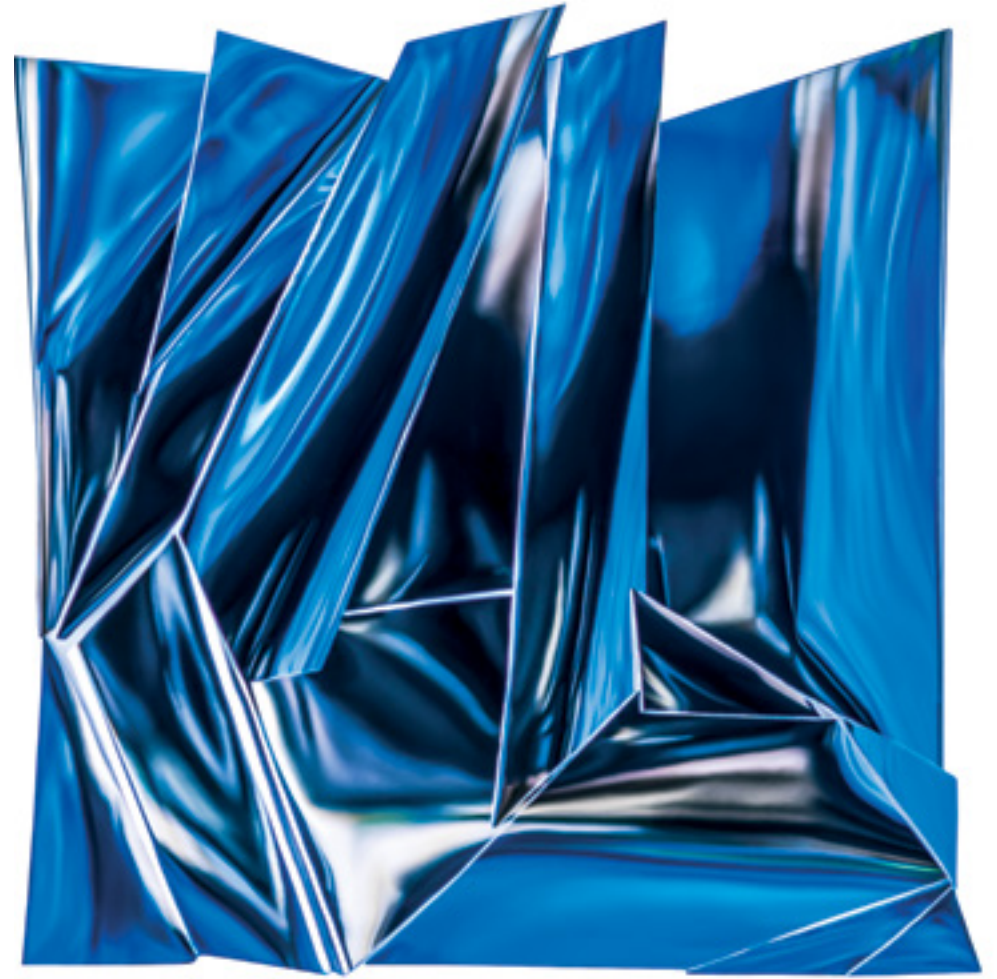
Envol ensemble
des plis:
aux quatre vents

Gard din reflexii albastre
tăcere albă
te pândește

Palissade de réflexions bleues
un silence blanc
te guette

Oglindă spartă
riduri negre
chip ascuns

Miroir brisé
rides noires
visage caché

Cort vălurit
soare și nisip
amintiri din altă viață

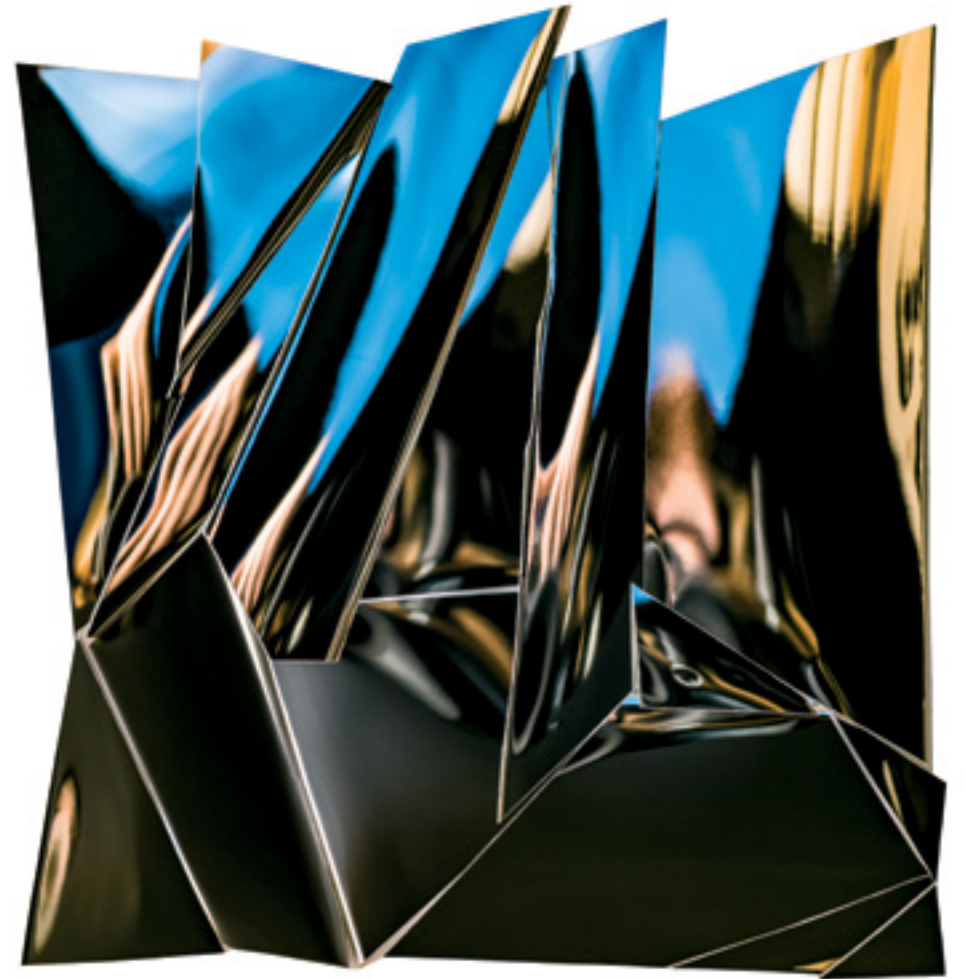
Tente ondoyante
soleil et sable
souvenirs d'une autre vie

Plicuri năvălesc
valurile unei mări întunecate
mă caută pe mine

Des plis en trombe
vagues d'une mer obscure
me guettent

Chipul și reflexele lui
culori
revărsate în vânt

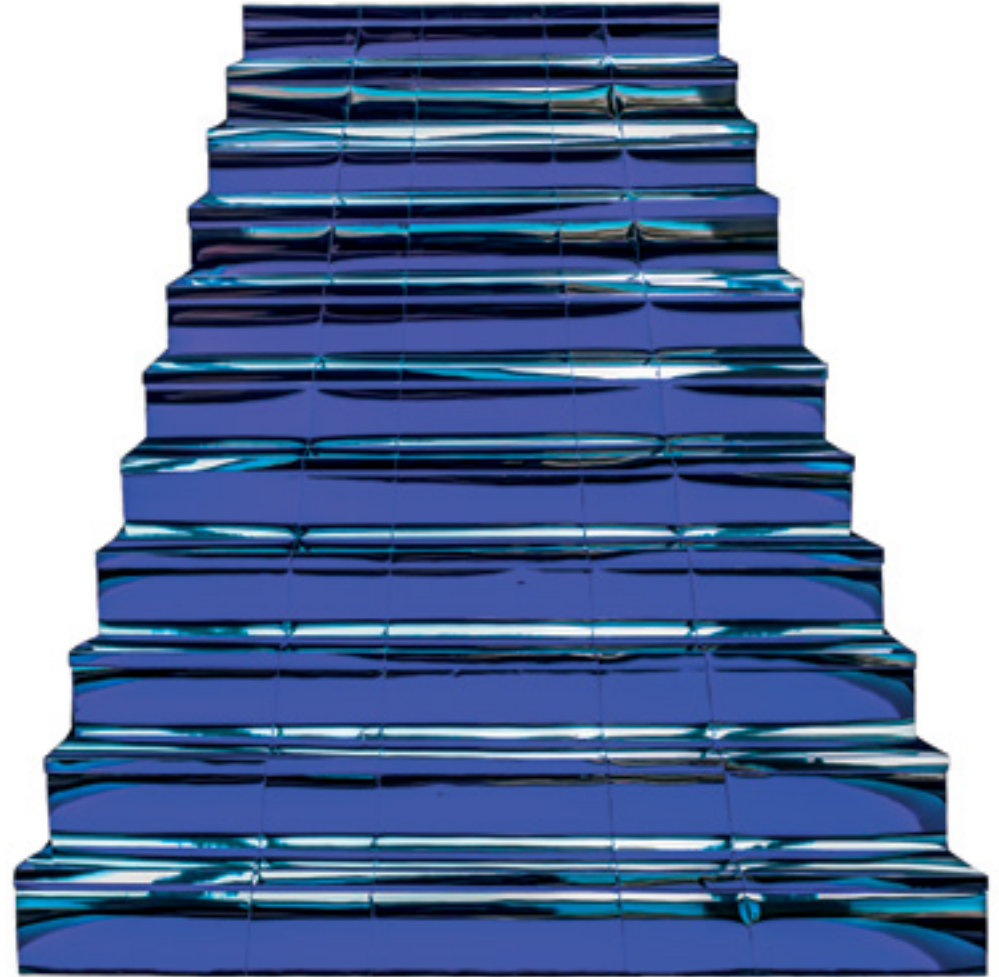
Le visage et ses réflexions
des couleurs
ruissellent au gré du vent

Zigurat de lumină -
tăcerile îl urcă
pe furiș

Ziggourat de lumière -
le silence y monte
en catimini

Plicuri vesele
se ascund
în nisip

Des plis osés
se cachent
dans le sable

Plicurile
inundă
și nisipul și marea

D'autres lettres
envahissent
le sable et la mer aussi

În câte culori
se sparge oglinda
știe doar soarele

En combien de couleurs
se brise un miroir
seul le soleil le sait

(plicuri colorate)

În fiecare an
de ziua lor onomastică
trimit prietenilor morți
plicuri colorate.
Nu le scriu nimic.
Doar plicuri divers colorate.
Pun o adresă inventată
(dar țările, orașele, străzile sunt reale).
Multe plicuri se întorc înapoi
cu ștampila : *destinatar absent*.
Mă bucur că prietenii mei
pot călători
și post-mortem.

(les plis en couleurs)

Chaque année
les jours onomastiques
j'envoie aux amis morts
des plis en couleurs.
Je ne leur écris rien.
Seulement des lettres en diverses couleurs.
Je les complète d'une adresse inventée
(mais les pays les villes les rues
sont toujours réelles).
Beaucoup de ces plis reviennent
avec le cachet : *destinataire absent*.
Je suis très content
que mes amis voyagent
aussi post-mortem.

Culori și reflexe
privilegiu adesea uitat
al luminii care ne-a adus pe lume

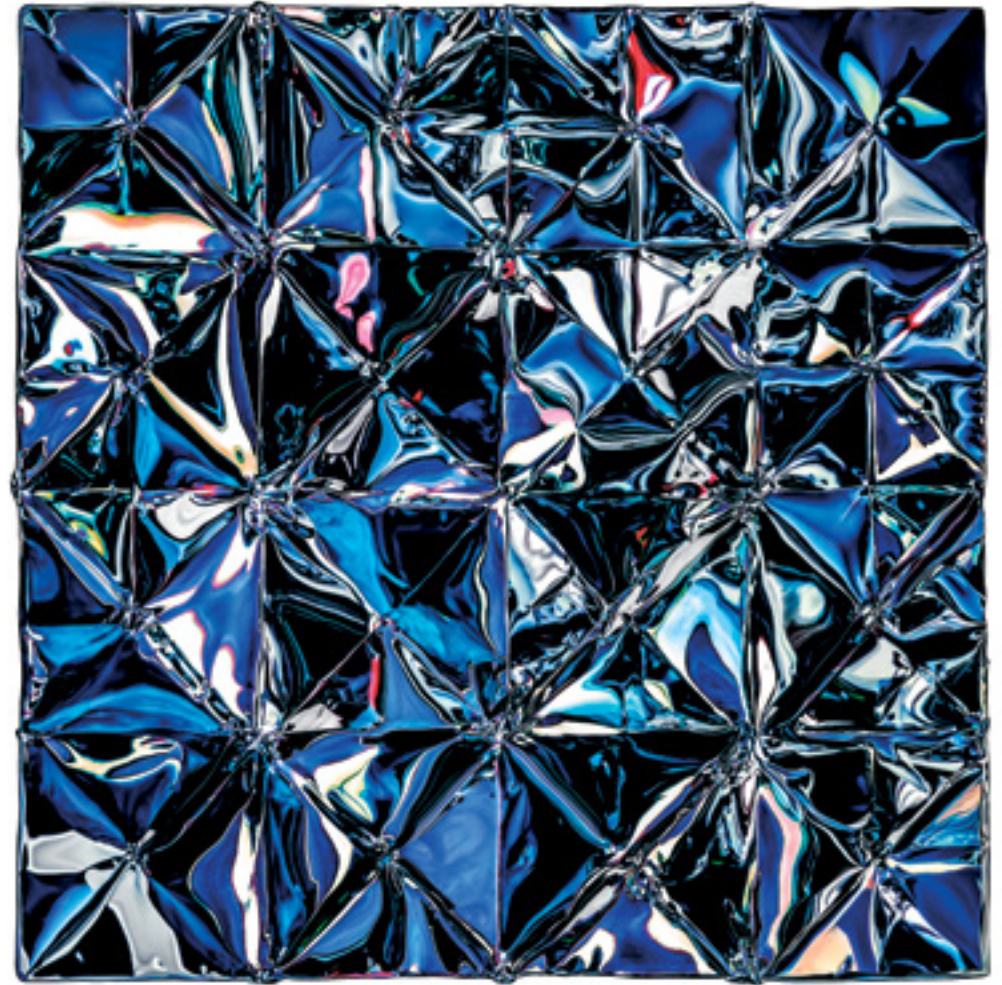
Couleur et reflets
privilège souvent oublié
de la lumière qui nous a porté au monde

Când privești ceva invizibil
reflexele cerului și mării
se amestecă

Quand on regarde quelque chose
d'invisible les reflets du ciel et de la mer
s'y mélangent

Amintirile nimănui
presate unele într-altele -
bibliotecă postumă

Souvenirs anonymes
bien pressés entre eux -
bibliothèque posthume

Atent faraonul ascultă
cum se scurge ploaia
pe piramidă

Attentif le pharaon entend
la pluie ruisselant
sur la pyramide

Cer agresiv albastru -
speriate așchii de soare
fug în toate părțile

Ciel agressivement bleu -
des éclats de soleil effrayés
courent dans tous les sens

Lucrare coordonată de: Dana & Stéphane Maitec
Comentarii poetice: Constantin Abăluță
Fotografie: Dana & Stéphane Maitec
Traducerea în franceză: Constantin Abăluță și Carl Norac
Editare texte: Dana & Stéphane Maitec
Layout & design: Dana & Stéphane Maitec
Tipărit la Monitorul Oficial R.A.

Copyright ©Maitec 2020, pentru prezenta ediție

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate autorilor:
Dana & Stéphane Maitec
Drepturile asupra fotografiilor reproduse în această ediție:
Dana & Stéphane Maitec
Drepturile asupra textelor:
Constantin Abăluță

